

ένας πούχει πιά γίνει πλουτοκράτης στη ράχη τῶν φελλάχων ἢ ένας πού σοῦ ξεφυτρώνει πλουτοκράτης ἀπὸ τὸ δημαρχιλίκι; Δὲν εἶναι προτιμότερο τὸ πρῶτο; Λοιπὸν ἀσπύρο δλοι τοῦ Μπενάκη!

500.000.000. Τὸ νέο μας δάνειο! Οὔτε λίγα, οὔτε πολλά, ἔ; Τὸνομά του δηλ. εἶναι πεντακόσα, γιατί ἐκεῖνα πού θὰ πάρουμε πραγματικά, κ' ἐμεῖς δὲν ξέρομε πόσα θάναι. Τετρακόσα ἢ κάτι παραπάνου. Θὰ πάρουμε τετρακόσα, θὰ πλερώσουμε πεντακόσα καὶ θὰ μποῦμε καὶ κάτου ἀπὸ 'να νέο χαρατῆσι γιὰ μισὸ αἰῶνα τοῦλάχιστο! Καὶ τὸ **θὰ πάρουμε**, κὶ αὐτὸ δὲν εἶναι σωστό, γιατί σκεδὸν τίποτα, κάτι ψίχουλα θὰ μείνουνε στὰ χέρια μας. Τὰ ρέστα οὔτε θὰ τὸ κουνήσουν ἀπὸ τὸν τόπο τους, ἀλλὰ θὰ μασκαρευτοῦνε καὶ θὰ μᾶς ἔρθουνε ὡς φουγάρα, ὡς κανόνια κτλ. Χύνομε δηλ. τὸ αἷμά μας — μᾶς στέλνουνε ἄφτονα σύνεργα γι' αὐτὸ—γινόμεστε καὶ οἰκονομικὰ ὑπόδουλοι ἢ σωστότερα δούλοι, χτήνη. Αὐτὲς εἶναι οἱ δουλαιὲς τῆς κεφαλαιοκρατίας! Κὶ αὐτὴ εἶν' ἡ Ἀνατολή, κὶ αὐτὴ ἡ Δύση! Ἄχ, ὡς πότε, παλληκάρια, κτλ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΛΙΘΙΑ. Ἔτσι χαρακτηρίζει ὁ Παρισιάνικος «Χρόνος» τὴν πολιτικὴ τῆς Γαλλικῆς Κυβέρνησης καὶ τῆς Ἑγγλέζικης, πού ἐνθ' θέλουν τὴν εἰρήνην καὶ γι' αὐτὸ εἶναι συμφέρο τους νὰ υποστηρίξουνε Ἑλλάδα καὶ Σερβία καὶ νὰ τὶς δανείσουν, τὰ καταφέρνουν ἔτσι, ὥστε μὲ Γαλλικὰ χρήματα οἱ Τοῦρκοι, γερμανόφιλοι κιάλας τώρα, νάγοράζουνε Ἑγγλέζικα θωρακωτὰ! Ἴσως νὰ ἔχη δίκιο ὁ «Χρόνος», ἴσως καὶ νὰ μὴν ἔχη, δηλ. **θέλοντας** οἱ Κυβερνήσεις πού κατηγορεῖ νὰ κάνουν τὸν ἠλιθία. Δὲ θέλουμε, ἀλήθεια, αὐτὸ νὰ τὸ πιστέψουμε, ἀλλὰ κείνο πού θέλουμε νὰ ποῦμε εἶναι ἐτι ἡ ἠλιθιότητά τους ξεσπάζει στὸ δικό μας τὸ κεφάλι, κὶ ἂν εἴταν νὰ φροντίσουνε γιὰ τὸ δικό τους, θάτανε πιδ προσεχτικὲς. Ὅπως κὶ ἂν εἶναι, ὁ «Χρόνος» συμβουλεύει οἰκονομικὴ ὑποστήριξη Ἑλλάδας καὶ Σερβίας καὶ οἰκονομικόνε ἀποκλεισμὸ τῆς Τουρκίας.

ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΑΚΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ. Γράφουμ' ἄλλοθ γιὰ ἐκπαιδευτικά. Ἐδῶ ἄς σημειώσουμε ἀκόμη ἐτι καὶ στὴν ἐξακολούθηση τῆς κριτικῆς τοῦ κ. Ἐξ. δὲ βλέπουμε κανένα σοβαρὸ ἐπιχειρημα ἐνάντια στὰ ἔσα προτείνουν τὰ νομοσκέδια. Ἐξακολουθεῖ μὲ τὸν ἴδιο χαβά. Ρωτάει π. χ. «Πῶς ἐνθ' τὸ ἐπταετὲς γυμνάσιον(ἔτσι λέει τὸ Ἑλλ. σχολ. + γυμν.) ἔθεωρεῖτο μέχρι τοῦδε ἀνεπαρκὲς κτλ., ἤδη οὐ μόνον δὲν αὐξάνονται τὰ ἔτη...ἀλλὰ καὶ περικόπτονται...;» Καὶ τοὺς λόγους, ἐτι τώρα τὰ παιδιὰ τοῦ ἐξάχρονου γυμνασίου θὰ προέρχονται ἀπὸ ἐξάχρονο κὶ ἔχι τετράχρονο δημ. σχολεῖδ καὶ ἐτι τὰ ἔξ αὐτὰ γυμνασιακὰ χρόνια θάποτελοῦνε ἕνα κύκλο καὶ θάποφεύγουμε τὶς περιττὲς ἐπανάληψες, δὲν τοὺς νομίζει σημαντικὸς. Οἱ ἐπανάληψες, λέει,

πού γίνονται εἶνε ἀσήμαντες καὶ δὲ γίνονται σ' ἔλα τὰ μαθήματα καὶ ἀμφιβάλλει, λέει, ἂν τὸ νέο δημ. σχολεῖδ «θὰ μορφοῖ τοὺς ἀποφοίτους...ὥστε ἐντὸς ἔξ ἐτῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ νὰ μανθάνουν ἐκεῖνα» πού κατὰ τὴ γνώμη του «μόνον ἐντὸς ὀκτώ ἐτῶν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ διδαχθῶσιν». Τί σοφιστικὰ πού τὰ λέτε, κ. Ἐξ. Ἰ ὦ λῶσπε Πῶλε! πού θάλεγε κὶ ὁ Σωκράτης; Τοῦτο νὰ μᾶς πῆτε: Θὰ μορφώνονται οἱ μαθητὲς τοῦ νέου δημ. σχολεῖδ, μὲ τὴν προϋπόθεση πάντα ἐτι ὑπάρχει τὸ κατάλληλο διδαχτικὸ προσωπικὸ, τέτιο ὥστε στὰ ἔξι χρόνια τοῦ γυμνασίου νὰ μαθαίνουν πολὺ καλύτερα καὶ βαθύτερα, ἔχι πιδ πολλὰ μαθήματα, ἀλλὰ ἔσα ἀκριβῶς στραβομαθαίνουν τώρα στὸ μὲ δυὸ κύκλους ἐφτάχρονο δικό σας γυμνάσιο οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ τωρινοῦ δημ. σχολεῖδ; Ἔτσι νὰ συγκρίνετε χωρὶς νὰ μπερδεύετε τὰ ζητήματα.

Ἄν θὰ προστεθοῦν κὶ ἄλλα μαθήματα ἢ ἂν θάφαιρεθοῦν καὶ πῶς θὰ κανονισθοῦν οἱ ὄρες, πρέπει νὰ ξεταστοῦν ξεχωριστὰ καὶ νὰ συγκρίνουνται μὲ δμοια τους. Καὶ γιὰ τὶς ἐπανάληψες λέμε ἐτι δὲν εἶναι ἀσήμαντες καθόλου, ἀλλὰ σημαντικώτατες καὶ πάρα πολλὲς κὶ ἂ δὲ γίνονται σ' ἔλα τὰ μαθήματα, γίνονται ἄμως στὰ πιότερα κ' ἐκεῖνα ἀκριβῶς πού τρῶνε ὄλες τὶς ὄρες τοῦ σχολεῖδ. Ὅσο γιὰ τὰ ὄρολόγια πάλι πού ἀντιγράφει, δὲ μᾶς πείθει ὁ κ. Ἐξ. γιατί κ' ἐδῶ τὸ ζήτημα εἶναι, ἔχι τί γίνεται ἄλλοθ ὅπου λειτουργοῦν πιδ πολυτάξια καὶ τέλεια γυμνάσια, ἀλλὰ ἂν μὲ τὸ νέο σύστημα μπορεῖ νὰ διδαχτῆ καλύτερα ἔση ὅλη διδάσκαται τώρα καὶ σ' ὄσες ὄρες διδάσκαται κὶ ἂν εἶναι δυνατό νὰ προστεθῆ κάτι ἢ νάντικατασταθῆ μὲ ἄλλο χρησιμώτερο. Οἱ μηχανικὲς πάλι δυσκολίες πού βρίσκει γιὰ τὴ λειτουργία τοῦ κλασικοῦ καὶ τοῦ πραγματικοῦ γυμνασίου, στὸ ἴδιο σπῆτι καὶ μ' ἕνα γυμνασιάρχῃ, μποροῦν νὰ οἰκονομηθοῦν. Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουνε σπῆτια εὐρύχωρα, δὲν εἶναι λόγος αὐτὸς γιὰ νὰ πολεμηθοῦν τὰ νομοσκέδια. Πρέπει νὰ κάνουμε τὴ δουλειά μας ἔσο πιδ σωστὰ μποροῦμε μὲ ἔτι ἔχουμε καὶ δὲν ἔχουμε, ὅπως εἶπε καὶ ὁ Κουντουριώτης.

ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΙ Ο ΖΟΛΑ! Καὶ γιὰ νάφήσουμε κατὰ μέρος τὰ ἐκπαιδευτικά, μάθατε καὶ τὸ νέο; Ὁ Ζολά, λέει ὁ Γάλλος Δεπελλετιέ, εἴτανε Ἑλληνας, ἀπὸ καταγωγή του. Νά κὶ ἄλλος λοιπὸν ἀκόμη κοντὰ στὸν Κοροικανὸ πού εἶχε «τὸν Ταῦγετο πατρίδα». Νά κὶ ἄλλη νέα δόξα μας! Ἄς εἶναι πού μᾶς ἀποζημιώνουνε τοῦλάχιστο οἱ Εὐρωπαῖοι γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ὑποδούλωση, πού λέγαμε πάρα πάνου, καὶ γιὰ ἐτι ἄλλο κακὸ μᾶς κάνουν. Μᾶς δίνουν δόξα καὶ γροθιές. Τί ἄλλο θέμε; Ἄς τὰ ἀπολάψουμε — κὶ ἄς κόψουμε κ' ἐμεῖς τώρα τὴν ἐπιθεώρηση, γιὰτ' ἔχομ' αὔριο Χριστούγεννα.